

[2] 'In het stralende licht der offervaardigheid'

De jaren 1932-1937

Met veel gevoel voor historische symboliek werd op 1 april 1932 met de busjesaktie begonnen, een datum die herinnerde aan de inname van Den Briel door de watergeuzen op 1 april 1572. Er was dus voortvarend gewerkt om zo snel al van start te kunnen gaan, maar de initiatiefneemsters van vu-plan 1937 hoefden ook niet in het luchtledige te bouwen. Voor het opzetten van hun organisatie konden zij gebruik maken van reeds bestaande netwerken, die de verzuilde gereformeerde wereld van voor de Tweede Wereldoorlog tot een hecht geheel maakten.

We zagen al dat de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag een wijdvertakt netwerk in het land bezat. Omdat het bureau van de Vereeniging het secretariaat van de busjesaktie zou verzorgen, lag het voor de hand dat men aansluiting zocht bij deze goed functionerende Vereenigingsorganisatie. Het was dan ook geen toeval dat de hiervoor geschetste landelijke opbouw van vu-plan 1937 geheel parallel liep aan die van de Vereeniging. Dit had het voordeel dat men gebruik kon maken van de reeds bestaande contacten en kanalen.

Een tweede netwerk dat doeltreffend werd benut voor het opzetten van de busjesaktie was het kerkelijke 'circuit'. De vu onderhield nauwe banden met de Gereformeerde Kerken en het sprak dan ook vanzelf, dat deze van meet af aan bij vu-plan 1937 werden betrokken. In veel gemeenten was de gereformeerde pastorie het centrum van de busjesaktie. De predikantsvrouw werd ingeschakeld om hoofden en helpsters te werven, terwijl de predikant in het plaatselijke kerkblad een stukje schreef om de aktie bij zijn vrouwelijke gemeenteleden aan te bevelen. Het kerkblad werd verder gebruikt om persberichten en aankondigingen van het landelijke of plaatselijke comité te verspreiden. Ook de in die tijd nog talrijke regionale en lokale dagbladen